

Weert, 20 september 2022

Onderwerp: Advies inzake de Beleidsagenda Meedoen en Wonen 2022-2023

Geachte leden van de Participatieraad,

Op 29 juli 2022 heeft u het college een brief gestuurd met daarin uw advies inzake de aan u voorgelegde concept Beleidsagenda Meedoen en Wonen 2022-2026. Allereerst wil ik u hartelijk danken voor uw uitgebreide inhoudelijke reactie op deze beleidsagenda. Naar aanleiding van uw advies heeft er een verdiepend gesprek plaatsgevonden tussen Merel Ghijsen, beleidsadviseur sociaal domein van de gemeente Weert, en [REDACTED] lid van de Participatieraad. In dit gesprek zijn de vragen en wensen van de Participatieraad verder besproken. Graag wil ik puntsgewijs reageren op de vragen en aandachtspunten die u in uw advies en tijdens dit gesprek naar voren heeft gebracht.

- *Het volgen van realisatie van de Regiovisie bijzondere doelgroepen 2017-2020 was lastig. De beperkt beschikbare kwantitatieve informatie betrof met name transformatie-inspanningen zoals gerealiseerde BW/BT plekken met de constatering dat er geen wachtlijsten zijn geweest. De PR heeft daarover geen data over ontvangen noch kunnen vinden. We zouden dat soort gegevens graag alsnog ontvangen als die beschikbaar zijn. Over de Jeugdzorg zijn vergelijkbare gegevens wel vindbaar.*

We begrijpen dat de Participatieraad op zoek is naar meer kwantitatieve gegevens over Beschermd Wonen. Vanaf 2022 hebben wij de beschikking over een regionale monitor Beschermd Wonen. Deze monitor is door de MGR gebouwd op basis van het berichtenverkeer en maakt op regionaal en lokaal niveau zichtbaar:

- Hoeveel inwoners Beschermd Wonen ontvangen;
- bij welke combinatie of aanbieder zij zorg ontvangen;
- wat de doorlooptijd is;
- de reden van beëindiging van de zorg;
- de bezetting;
- het aantal PGB's.

Op termijn is het streven dat ook de wachttijden uit deze monitor gehaald kunnen worden, hiervoor is echter nog een doorontwikkeling nodig. De regionale monitor

is een dashboard dat niet direct inzichtelijk is voor de leden van de Participatieraad. Dat is ook niet nodig, blijkt uit het gesprek met Mies van der Loo. De MGR stuurt drie keer per jaar een tertiaal rapportage naar alle gemeenten. De eerste tertiaal rapportage heeft u reeds ontvangen. Afgesproken is dat deze tertiaal rapportage periodiek gedeeld wordt met de Participatieraad en dat daar in het vervolg een brief aan wordt toegevoegd met een uitdraai van de lokale gegevens uit de regionale monitor BW. Bij de eerstvolgende tertiaal rapportage (periode mei- augustus 2022) krijgt u dus meer inzicht in de lokale gegevens.

- *Waar de PR ook gegevens en inzicht in zoekt zijn gekwantificeerde ervaringen en belevingen vanuit de cliënten. Wanneer verwacht de gemeente Weert dat de regionale monitor meer inzicht biedt in cliëntbeoordelingen en -waarderingen?* De participatieraad kreeg steeds te horen dat er meer tijd ging zitten de gevraagde informatie te kunnen leveren, waarbij aanvang 2023 werd genoemd als mogelijk oplevermoment. Op 26 juli 2022 ontvingen wij, onder embargo, voortgangsrapportage Wonen Plus 2022, gemeente Weert. Het geeft voor ons een 1^e inblik in beoogde data over zowel gerealiseerde professionele inspanningen, aantal bereikte cliënten en cliëntervaringen. Dat biedt perspectief voor inzicht en sturing op bereikte doelen, doelgroepen, geleverde inspanningen en kosten. Maar ook inzicht in de individuele ervaringen, betekenis en impact voor de cliënten en hun sociale omgeving. En noodzakelijk voor bestuurders, raadsleden en adviesraden mee te denken en te adviseren.

Wij vinden het fijn om te horen dat de voortgangsrapportage zoals opgeleverd door Buro Andersom voorziet in een behoefte van de Participatieraad. Het betreft hier cliënten die woonachtig zijn binnen het concept van Wonen Plus, een bijzondere vorm van Beschermd Wonen

De aanbieders van Beschermd Wonen hebben de opdracht om jaarlijks de cliënttevredenheid te meten van inwoners die in een beschermde woonvorm verblijven en dit met de gemeenten te delen. Deze resultaten worden besproken in de accountgesprekken. Wanneer de cliënttevredenheid onvoldoende is dan verwachten we een verbeterplan. De gegevens m.b.t. de cliënttevredenheid zijn nu nog niet zichtbaar in de regionale monitor. In Q4 van 2022 wordt dit onderdeel verder opgepakt.

Voor wat betreft de Maatschappelijk Opvang (MO) wordt de cliënttevredenheid uitgevraagd door de aanbieder van de Maatschappelijke Opvang. Deze gegevens worden aangeleverd bij de MGR en verwerkt in de regionale monitor. De regionale monitor voor MO is nog in ontwikkeling en zal naar verwachting in Q1 van 2023 opgeleverd worden.

Naar aanleiding van de vragen van de Participatieraad over het onderdeel 'monitoring' is een paragraaf 'Monitoring en Evaluatie' toegevoegd aan de Beleidsagenda Meedoen en Wonen 2022-2023.

- *In de Visie en ambities regiovisie 2022-2026 zien wij onvoldoende concrete informatie over de afbakening van doelgroepen, definities en uitwerking van de pijlers Meedoen & Erbij Horen en Wonen & Thuis in de wijk. Ook in de concept beleidsagenda vraagt het kunnen lezen, begrijpen en een goed beeld krijgen wat bedoeld wordt te veel kennis van vaktaal. We adviseren zowel aandacht te besteden aan eenvoudiger taalgebruik, een begrippenlijst en duidelijke toelichtingen op gepresenteerde data en grafieken.*

Aan de Beleidsagenda Meedoen en Wonen 2022-2023 is een verklarende begrippenlijst toegevoegd. Daarnaast is in de redigeerfase kritisch gekeken naar

het taalgebruik en daar waar mogelijk is dit aangepast. Afgesproken is dat er bij de aanlevering van de rapportages ook een duiding van de cijfers wordt meegestuurd.

- *We ondersteunen van harte de zinsnede: "Niet de voorziening of aanbod staan centraal, maar de kwetsbare inwoner die ervan gebruik maakt". Echter in de tekst op pag.11-19 blijkt dit niet: deze bevatten teksten die weinig houvast geven wat de resultaten zijn voor de cliënten, hun naasten, hun verzorgenden en de lokale sociale netwerken. We moeten te veel gissen naar wat er precies bedoeld is. Noodzakelijk voor o.a. participatieraden, belangenbehartigers en cliëntraden om de vinger aan de pols te kunnen houden.*

De tekst waaraan de Participatieraad in deze alinea refereert is afkomstig uit de Regiovisie Meedoen en Wonen 2022-2026, die inmiddels in de regio breed is vastgesteld. Aan de beleidsagenda is een bijlage toegevoegd waarin de ambities uit de regiovisie worden vertaald naar resultaten. Met de activiteiten uit de beleidsagenda hopen we deze resultaten te behalen.

- *De ambities belichten vooral inspanning en inzet van de zorgaanbieders. En dat geldt ook voor de doelen voor Pijlers 1 en 2. Wat we hierin vooral missen is de visie op en uitwerking van de eigen verantwoordelijkheid, taken, rollen van de cliënten, hun zorgomgeving en sociale netwerk. De regie en het initiatief is overwegend belegd bij de professionals in de zorg. De rol van cliënten en hun zorg- en sociale netwerk is passief verwoord; in een afwachtende rol. Graag in de definitieve beleidsagenda hier duidelijkheid scheppen*

In het gesprek met [REDACTED] heeft de Participatieraad nader toegelicht wat met dit punt bedoeld wordt. Volgens de Participatieraad is onvoldoende uitgewerkt in de beleidsagenda wat we verwachten van het sociale netwerk, buurten, verenigingen in de omgeving van een kwetsbare inwoner. Wat zouden deze partijen zelf kunnen doen om kwetsbare inwoners te ondersteunen bij het participeren in de samenleving? En wat kan die inwoner daar zelf aan doen?

Het doel van de beleidsagenda is om de gemeenten richting te geven waar in het resterende deel van 2022 en 2023 de nadruk op gelegd moet worden, welke activiteiten prioriteit hebben. Ten aanzien van dit punt ligt de prioriteit in de aankomende periode op het organiseren van een regionale campagne om het stigma dat rust op mensen met een psychische kwetsbaarheid te verminderen. Dat is de eerste stap om te komen tot veerkrachtige, inclusieve wijken waar iedereen mee kan doen. Van wijken, dorpen en verenigingen verwachten wij uiteraard ook een inspanning, bijvoorbeeld door het organiseren van activiteiten die de sociale participatie bevorderen, het organiseren van gastvrije buurtvoorzieningen en het stimuleren van contacten in de buurt. Maar ook door het betrekken van alle doelgroepen bij ontwikkelingen in de gemeenschap waarbij mensen aangesproken worden op hun talenten en de kans krijgen om deze in te zetten. In de nieuwe versie van de beleidsagenda is dit punt aangescherpt onder het punt 'meer inzetten op veerkrachtige wijken', zodat dit nadrukkelijker omschreven wordt. In de beleidsagenda voor 2024 kan hier weer een vervolgstap op genomen worden.

Op andere plekken in de beleidsagenda komt terug waar de cliënt en het netwerk ook zelf een rol hebben. Dit komt bijvoorbeeld terug bij de ontwikkeling van nieuwe vormen van zelfhulp en bij de inzet van meer ervaringsdeskundigheid en cliëntparticipatie. Lokaal in Weert zien we de eigen verantwoordelijkheid heel nadrukkelijk terugkomen in de activiteiten die het Zelfregiecentrum uitvoert in het

kader van zelfregie en herstel, maar ook bij andere algemene voorzieningen zoals de Open Inloop, de Buurtcirkel en bijvoorbeeld Join Us.

- *Sturing MO, BW en Bemoeizorg & OGGz-preventie is tot dusver t.b.v. de regionale monitor uitgewerkt met KPI's voor de inkoop. Hoe wordt dit uitgewerkt voor beoogde resultaten als veerkrachtige wijken, lokale basis, zelfredzaamheid, preventie? Wij vragen meer aandacht voor zelfsturing waar het kan en aansturing waar het nodig is. Dat geldt ook voor zelfzorg/mantelzorg en professionele zorg. Dit zijn meer "zachte" prestatiedoelen en vragen passende prestatie-indicatoren (softcontrols).*

Met de aanbieders van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang zijn KPI's afgesproken. Voor MO staan de KPI's wel in de monitor maar is er op dit moment nog geen informatie zichtbaar omdat deze informatie nog niet is aangeleverd voor 2022. Voor BW zijn de KPI's nog niet opgenomen in de monitor, dit wordt in 2022 wel nog ingeregeld zodat we vanaf 2023 via de regionale monitor kunnen sturen op het behalen van deze KPI's. Voor Bemoeizorg en OGGZ-preventie ontvangen de gemeenten elk half jaar een rapportage waarin de aanbieder rapporteert over onder andere de voortgang op de KPI's. Als bijlage sturen wij u de eerste halfjaar rapportage door.

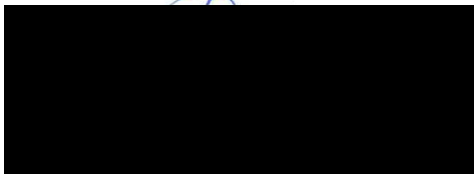
De Participatieraad vraagt naar de stand van zaken ten aanzien van de 'zachte' prestatiedoelen. Ten aanzien van het versterken van de lokale sociale basis zal de Participatieraad in Q2 van 2023 geïnformeerd worden over de activiteiten die zijn uitgevoerd in 2022 en de resultaten die behaald zijn. Relevante informatie ten aanzien van deze zachte prestatiedoelen kunnen deels afgeleid worden uit de KPI's die zijn afgesproken met aanbieders, bijvoorbeeld:

- De omgeving (wijk) beoordeeld de waarde van het contact, de samenwerking, de aanwezigheid van de voorziening/doelgroep in hun wijk met een gemiddelde tevredenheidscijfer van minimaal een 7. Hiervoor wordt jaarlijks een enquête afgenomen in de omgeving van locaties voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen.
- Minimaal 80% van de cliënten in de maatschappelijke opvang en beschermd wonen stroomt duurzaam uit. Een cliënt vindt een passende plek in de wijk, al dan niet met ondersteuning van zijn sociale netwerk en/of professionele ondersteuning en er vindt 2 jaar geen terugval plaats naar de maatschappelijke opvang of beschermd wonen.
- Minimaal 80% van de cliënten in beschermd wonen zet minimaal 1 stap op de zelfredzaamheidsmatrix, gemeten over de periode van één kalenderjaar. De cliënt maakt gedurende zijn traject in beschermd wonen voorwaartse stappen in zelfredzaamheid. Per cliënt wordt gemeten of hij stappen zet in zijn zelfredzaamheid in algemene zin.
- Het steunend netwerk rondom een cliënt wordt versterkt gedurende het traject van Beschermd Wonen. Per cliënt wordt middels de zelfredzaamheidsmatrix (leefdomein Sociaal Netwerk) het niveau van netwerkversterking gemeten. Bij uitstroom uit beschermd wonen is sprake van minimaal niveau 4 op de ZRM.

Ik hoop met deze reactie uw vragen te hebben beantwoord. Tot slot willen wij de Participatieraad nog het aanbod doen om een werkbezoek te organiseren. Wij merken dat er veel behoefte is bij de leden van de Participatieraad om meer inzicht te krijgen in de resultaten die behaald worden voor de doelgroep 'inwoners met complexe problematiek.

We kunnen hier schriftelijk op verantwoorden maar een kijkje in de praktijk kan weer hele andere waardevolle inzichten opleveren. Mocht u interesse hebben om als Participatieraad een ronde langs de velden te maken dan organiseren wij dit graag voor u.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders,

Hans Jansen
afdelingshoofd Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn

Bijlagen: 1. Concept Beleidsagenda Meedoen en Wonen 2022-2023;
 2. Halfjaarrapportage 2022 Preventie en TeamBZ